

**PROJEKT: CREW – Coordinated Wetland Management
in Italia – Croatia Cross Border Region
(Project ID: 10044942)**

Program prekogranične suradnje INTERREG V-A ITALIJA-HRVATSKA
Prioritetna os 3: Okoliš i kulturna baština
Specifični cilj 3.2.: Doprinijeti zaštiti i obnovi bioraznolikosti

Prilog 4: Informacija o projektu CREW

Ova informacija pripremljena je da bi potencijalni ponuditelji stekli jasniju sliku o ciljevima i aktivnostima projekta „CREW – Coordinated Wetland Management in Italia – Croatia Cross Border Region“ (u daljem tekstu: Projekt CREW), kako bi im se olakšala izrada ponude u postupku nabave usluga.

1. PROJEKT CREW – OPĆI PODACI

Projekt se odvija u sklopu Programa prekogranične suradnje INTERREG V-A ITALIJA-HRVATSKA, u kojem sudjeluju četiri talijanska i tri hrvatska partnera.

Osnovni podaci o projektu:

- Prioritetna os 3: Okoliš i kulturna baština
- Specifični cilj 3.2.: Doprinijeti zaštiti i obnovi bioraznolikosti
- Projektni partneri:
 - Sveučilište IUAV u Veneciji - voditelj projekta
 - SBT-Sentina SBT
 - UniCam Camerino
 - Agenzia per l'Occupazione e lo Sviluppo dell'Area Nord Barese/Ofantina
 - Comunità Riviera Friulana
 - JU Natura Jadera
 - JU Dubrovačko-neretvanske županije
 - JU Natura Histrica
- Ukupna vrijednost projekta: 1.836.947,50 EUR
- Vrijednost projekta - JU Natura Histrica: 201.677,50 EUR
- Udio sufinanciranja EU (ERDF): 85 %
- Ostatak sredstava: Istarska županija
- Razdoblje provedbe projekta: 12/2018 – 05/2021

Projektom će se oformiti stručni tim za praćenje podataka ekosustava u obalnim vlažnim (močvarnim) područjima i tako doprinijeti unapređenju zaštite njihove biološke raznolikosti.

Kroz projekt će se također razmjenjivati iskustva dobre prakse upravljanja vlažnim (močvarnim) područjima, izraditi koordinirana metodologija te zajednička strategija za njihovo upravljanje. Projekt će svojim aktivnostima probuditi svijest javnosti o vrijednosti očuvanja stabilnosti ekosustava.

Za područje Istarske županije, aktivnosti će se odvijati u posebnom ornitološkom rezervatu Palud, u blizini Rovinja.

2. CILJEVI PROJEKTA

Opći cilj projekta je doprinijeti zaštiti i obnovi bioraznolikosti vlažnih staništa u Hrvatskoj i Italiji, kroz koordinirano djelovanje i poboljšano upravljanje, što će se postići definiranjem zajedničkih prioriteta i prekogranične strategije, uz upotrebu alata pod nazivom *Wetland Contract*, koji podrazumijeva šire uključivanje dionika na određenom području.

Posebni ciljevi projekta su:

1. Uspostava sustava prekograničnog praćenja talijanskih i hrvatskih obalnih vlažnih područja,
2. Zaštita bioraznolikosti talijanskih i hrvatskih obalnih vlažnih područja kroz uspostavu upravljačkog mehanizma (*Wetland Contract*),
3. Razvoj prekogranične strategije i jačanje sinergije između talijanskih i hrvatskih obalnih vlažnih područja.

Ciljno vlažno područje na kojem će se odvijati aktivnosti Javne ustanove „Natura Histrica“ je **Posebni ornitološki rezervat Palud**.

3. POSEBNI ORNITOLOŠKI REZERVAT PALUD

Položaj i vrijednosti

Posebni ornitološki rezervat Palud jedini je ornitološki rezervat u Istarskoj županiji, proglašen 2001. godine. Nalazi se južno od Rovinja, na samoj obali mora, koja predstavlja njegovu južnu i zapadnu granicu. Zauzima površinu od 227 ha, od čega je vodene površine maksimalno oko 18 ha.

Središnji dio rezervata zauzima brakična močvara. Okružena je primorskom vazdazelenom šumom i makijom u kojoj prevladava hrast crnika, a s morem je povezana oko 200 m dugim umjetnim kanalom. Specifični geološki i geomorfološki (prodiranje morske vode prirodnim putem u močvaru), hidrološki (gradacija saliniteta u močvari od sjevera prema jugu) i drugi čimbenici, uvjetuju visok stupanj bioraznolikosti.

Područje se odlikuje izrazitom raznolikošću te je dosad zabilježeno oko 235 vrsta ptica, od čega su najbrojnije močvarice koje se na Paludu zadržavaju u vrijeme gniježđenja i zimovanja, a često se bilježe zanimljive vrste prilikom migracija, npr. bukoč (*Pandion haliaetus*), plamenac (*Phoenicopiterus ruber*) i druge.

Rezervat obuhvaća i raznolika poljoprivredna staništa (maslinici, vinogradi, polja) i ekotone, te uski pojas supralitorala, što također doprinosi njegovoj bioraznolikosti.

Unutar granica rezervata, nalaze se i vrijedna arheološka i povijesna nalazišta, a na samoj obali mora vidljivi su i ihnofosili (ostaci stopa dinosaura).

Palud iz zraka

Zaštita

Rezervat se dijelom preklapa s područjem zaštićenim u kategoriji značajnog krajobraza – Rovinjski otoci i priobalno područje. Usto, dio je ekološke mreže - unutar POVS područja HR2001360 – Šire rovinjsko područje, brakična močvara Palud je klasificirana je kao stanišni tip 1150 – Obalna laguna, što predstavlja prioritetni stanišni tip u RH. Unutar njega nalaze se i točkasti lokaliteti sa stanišnim tipom 1410 – mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*).

Više informacija može se dobiti na poveznici: www.bioportal.hr.

Infrastruktura

U Rezervatu nema razvijene veće infrastrukture. Postoji nekoliko stambenih objekata koji se koriste kao vikendice, ugostiteljski objekti ili obiteljsko-poljoprivredna gospodarstva. Ima i nekoliko internih prometnica koje koriste lokalni stanovnici i posjetitelji rezervata i plaža. Ljeti se uvale koriste kao plaže. Kako bi se što više ljudi moglo uključiti u promatranje ptica i uživanje u njihovom prisustvu, na južnoj strani močvare postavljena je promatračnica iz koje se pruža pogled na otvoreni dio močvare. Na sjevernoj strani močvare postoji nadzornička postaja i postaja za prstenovanje ptica. U Rezervatu je postavljeno i nekoliko poučnih tabli koje opisuju njegove prirodne i kulturne vrijednosti.

Osnovni problemi

Prilikom razvoja projekta identificirano je nekoliko važnih problema, koji mogu biti prepreka adekvatnom upravljanju prostorom posebnog ornitološkog rezervata Palud:

- nedostatak sveobuhvatnih istraživanja, s posebnim naglaskom na hidrodinamiku područja,
- nedostatak sustavnog monitoringa prirodnih vrijednosti,
- nedostatak razvijenih edukativnih programa,
- sezonski pritisak posjetitelja,
- nedostatna informiranost posjetitelja,
- nedostatak adekvatne kontrole aktivnosti dionika,
- nedovoljna suradnja između dionika i javne ustanove.

4. AKTIVNOSTI JU „NATURA HISTRICA“

Osnovni cilj Ustanove:

- prikupiti saznanja o prirodoslovnoj osnovi Paluda,
- uspostaviti sustavni monitoring prirodnih vrijednosti,
- uspostaviti kvalitetan dijalog među svim korisnicima prostora, i uvjete za buduće suradničko upravljanje prostorom na održiv način.

Aktivnosti Ustanove na projektu CREW:

- izrada stručnih studija prirodne osnove Paluda,
- izrada prijedloga monitoring protokola,
- nabava i postavljanje mjerne opreme,
- izrada dokumenta za participatorno upravljanje prostorom (Wetland Contract),
- izrada promotivnih materijala,
- aktivna suradnja s projektnim partnerima,
- administrativno i financijsko praćenje projekta.